

69/2008. (IV. 30.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 118/2007. (IV. 18.) OVB határozatát - az e határozatban foglalt indokok alapján - helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 118/2007. (IV. 18.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

A 118/2007. (IV. 18.) OVB határozat a Magyar Közlöny 51. számában, 2007. április 24-én jelent meg. A kifogást 2007. május 2-án - a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon - terjesztették elő.

Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: *„Legyen-e Magyarországon több-biztosítós rendszer az egybiztosítós, szolidaritás alapú állami társadalombiztosítási egészségbiztosítás helyett?”*

Az OVB a hitelesítést megtagadó határozatát az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-ára alapította, arra hivatkozással, hogy a kérdéshez hasonló tartalmú kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet a 114/2007. (IV. 18.) OVB határozatával már hitelesített.

A kifogás benyújtójának álláspontja szerint az általa népszavazásra bocsátani javasolt kérdés szélesebb körű, mert „[a] szolidaritási alapú állami egybiztosítós rendszer fenntartását véleményeztetné bármilyen önként vagy kötelezően választandó üzleti alapon működő több biztosítós egészségbiztosítási rendszer helyett.”

II.

Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmány alkalmazott rendelkezései:

„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.”

2. Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,

e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„12. § Ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya (2. §), illetőleg népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés (9. §)

a) a népszavazás megtartásáig, vagy

b) a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg

c) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig.”

3. A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó, jelen ügyben alkalmazott szabályai:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az OVB vitatott határozatában arra hivatkozással tagadta meg a kérdés hitelesítését, mert ugyanazon ülésén egy korábbi napirend tárgyalása során a 114/2007. (IV. 18.) OVB határozatában hitelesítette a következő kérdést:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon ne vezessék be a mindenki által kötelezően választandó üzleti alapon működő több biztosítós egészségbiztosítást?”

Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során elsőként azt vizsgálta, hogy a 114/2007. (IV. 18.) OVB határozatban hitelesített kérdés ugyanazon tartalmúnak tekinthető-e a jelen eljárás tárgyát képező 118/2007. (IV. 18.) OVB határozatban elbírált kérdéssel.

A két kérdés összevetése alapján megállapítható, hogy mindkét kérdés ugyanazon tárgykörre - az egészségbiztosítási rendszer átalakítására - vonatkozik. Bár a kérdések megfogalmazása eltér egymástól, tartalmuk alapján azonban azonosnak tekinthetők. A kérdések népszavazásra bocsátása esetén a választópolgároknak mindkét esetben arról kellene állást foglalniuk, hogy egyetértenek-e azzal, hogy az egészségbiztosítás jelenlegi rendszerét egy több biztosítós egészségbiztosítás váltsa fel.

Az Nsztv. 12. §-ában foglalt tilalom a kérdések tartalmi azonosságára és nem szövegszerű megegyezésére vonatkozik.

Az Alkotmánybíróságnak az OVB határozat törvényességének elbírálása során azt is vizsgálnia kellett, hogy jogszerűen járt-e el akkor, amikor a 114/2007. (IV. 18.) OVB határozatot megelőzően benyújtott kérdés hitelesítését, a jogorvoslati határidőn belül tagadta meg az Nsztv. 12. § c) pontja alapján.

Az eljárás tárgyát képező ügyben megállapítható, hogy a 114/2007. (IV. 18.) OVB határozat tekintetében a hitelesítési eljárás akkor, amikor a 118/2007. (IV. 18.) OVB határozatot az OVB elfogadta, még nem zárult le.

Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az OVB nem mérlegelte kellő körültekintéssel az Nsztv. 12. § c) pontjában foglalt feltételeket és idő előtti döntést hozott akkor, amikor a kérdés hitelesítését az ugyanazon tartalmú kérdés korábbi hitelesítésére tekintettel megtagadta.

2. Az Alkotmánybíróság azonban az OVB határozat felülvizsgálata során nem hagyhatta figyelmen kívül a határozatot követően a körülményekben bekövetkezett változásokat.

A 114/2007. (IV. 18.) OVB határozatot az Alkotmánybíróság a 105/2007. (XII. 13.) AB határozatában (ABK 2007. december, 1247.) helybenhagyta. A hitelesített aláírásgyűjtő íven az aláírásgyűjtés befejeződött. A kezdeményezők 2008. április 10-én a - nyilatkozatuk szerint - 491.958 aláírást tartalmazó aláírásgyűjtő íveket benyújtották az OVB elnökéhez. Az OVB az aláírások ellenőrzését 180/2008. (IV. 14.) OVB határozatában elrendelte.

Az Nsztv. 12. § c) pontjába foglalt tilalom előírásával a jogalkotó célja az volt, hogy a választópolgárok által kezdeményezett népszavazási eljárás esetén ne állhasson elő olyan helyzet, amelyben - a párhuzamosan folytatott aláírásgyűjtés eredményeként - az Országgyűlésnek az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdése alapján több azonos tartalmú kérdésben is el kell rendelnie a népszavazást.

Tekintettel arra, hogy a jelen eljárás tárgyát képező kérdés hitelesítése - a körülmények megváltozásának eredményeként - magában rejti annak lehetőségét, hogy két ugyanazon tartalmú kérdésben is előállnak a kötelező népszavazás elrendelésének feltételei, az Alkotmánybíróság a hitelesítést megtagadó 118/2007. (IV. 18.) OVB határozatot helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

